

HỘI THẢO KHOA HỌC “BẢO ĐẢM NGUYÊN TẮC BÌNH ĐẲNG GIỚI TRONG HOẠT ĐỘNG TRANH TỤNG TẠI TÒA ÁN”

ĐỖ NGỌC NHUNG*

Hội thảo khoa học “Bảo đảm nguyên tắc bình đẳng giới trong hoạt động tranh tụng tại Tòa án” được tổ chức tại Học viện Phụ nữ Việt Nam với nguồn kinh phí tài trợ từ Viện Friedrich - Ebert-Stiftung (FES) ngày ngày 12 tháng 8 năm 2021. Hội thảo nhằm tạo diễn đàn để các chuyên gia, giảng viên và sinh viên trao đổi thông tin, kinh nghiệm liên quan đến bảo đảm bình đẳng giới trong hoạt động tranh tụng tại tòa án và gợi ý một số các giải pháp và khuyến nghị chính sách hoàn thiện pháp luật liên quan. Hội thảo được tổ chức trực tuyến với sự tham gia của các đại biểu là lãnh đạo Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam; các nhà khoa học; đại diện lãnh đạo và giảng viên của một số cơ sở đào tạo Luật; giảng viên và sinh viên các khóa của Khoa Luật, Học viện Phụ nữ Việt Nam.

Hội thảo do ThS. Hà Thị Thanh Vân, Ủy viên Ban chấp hành TƯ Hội LHPN Việt Nam, Phó Giám đốc Học viện Phụ nữ Việt Nam; PGS.TS. Nguyễn Thị Lan, Trưởng bộ môn Luật Hôn nhân và gia đình, Đại học Luật Hà Nội; TS. Lê Lan Chi, Phụ trách bộ môn Luật hình sự, Khoa Luật Đại học Quốc gia Hà Nội đồng chủ trì.

Hội thảo đã chia sẻ và công bố các kết quả nghiên cứu khoa học với các bài tham luận: Pháp luật Việt Nam về bình đẳng giới trong hoạt động tranh tụng tại tòa án; Bảo đảm nguyên tắc bình đẳng giới trong Luật tố tụng hình sự; Bảo đảm quyền bình đẳng của đương sự là phụ nữ trong tố tụng dân sự; Bình đẳng giới trong xét xử vụ án hôn nhân gia đình và Bảo đảm bình đẳng giới trong hoạt động trợ giúp pháp lý.

Bế mạc Hội thảo, ThS. Hà Thị Thanh Vân, Ủy viên Ban chấp hành TƯ Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Phó Giám đốc Học viện Phụ nữ Việt Nam đã kết luận 05 khía cạnh đã được các tác giả thể hiện qua các bài tham luận và trao đổi thảo luận tại hội thảo:

Một là, tranh tụng tại Tòa án là một khâu quan trọng trong hoạt động tố tụng và việc bảo đảm nguyên tắc bình đẳng giới trong tranh tụng có ý nghĩa quan trọng trong việc thực hiện quyền và lợi ích cho các bên liên quan.

Hai là, pháp luật Việt Nam về bình đẳng giới trong tố tụng nói chung và tranh tụng nói riêng đã được quy định nhưng chưa đầy đủ, đồng bộ giữa tố tụng hình sự, dân sự và hành chính.

* Học viện Phụ nữ Việt Nam

Ba là, pháp luật tố tụng và nội dung có một số quy định dành riêng cho phụ nữ, trẻ em gái không phải là phân biệt đối xử so với nam giới và không mâu thuẫn với nguyên tắc bình đẳng giới trong tố tụng và tranh tụng vì đây là các chính sách dành riêng cho phụ nữ với tư cách người mẹ, phù hợp với Khoản 4 Điều 6 Luật Bình đẳng giới.

Bốn là, hoạt động tố tụng nói chung, tranh tụng nói riêng có thể tạo ra những bất lợi đối với cả nam và nữ, do đó quan tâm đến việc bảo đảm nguyên tắc bình đẳng giới phải bảo đảm đối với cả nam và nữ, trừ các biện pháp thúc đẩy bình đẳng giới chỉ dành riêng cho một giới tính hoặc các chính sách dành cho người mẹ.

Năm là, bảo đảm nguyên tắc bình đẳng giới trong tố tụng nói chung và tranh tụng nói riêng phải là trách nhiệm của cơ quan tố tụng, người tiến hành tố tụng, người tham gia tố tụng, bị cáo, bị hại, người có quyền, nghĩa vụ liên quan...

Những phát hiện, chia sẻ, thảo luận tại Hội thảo gợi mở cho các nhà khoa học, các đại biểu, giảng viên, sinh viên các ý tưởng mới, mở rộng nghiên cứu về lĩnh vực bình đẳng giới trong hoạt động tranh tụng tại Tòa án; từ đó đề xuất 04 vấn đề sau để tạo bước đột phá trong việc sử dụng kết quả của Hội thảo:

Thứ nhất, kiến nghị sửa đổi, bổ sung một số quy định của pháp luật nội dung và tố tụng để bảo đảm thực hiện nguyên tắc bình đẳng giới.

Thứ hai, kiến nghị đẩy nhanh quá trình thành lập Tòa trẻ em và hôn nhân gia đình và hoàn thiện cơ sở vật chất đối với các tòa án để bảo đảm bình đẳng giới trong các vụ án, vụ việc có liên quan đến đối tượng đặc biệt, nhất là đối với phụ nữ, trẻ em bị bạo hành, xâm hại.

Thứ ba, kiến nghị tăng cường bồi dưỡng về bình đẳng giới cho các chủ thể tham gia tố tụng, đặc biệt là những người tiến hành tố tụng để bảo đảm tốt nhất nguyên tắc bình đẳng trong tố tụng và tranh tụng.

Thứ tư, kiến nghị tăng cường truyền thông thay đổi nhận thức về giới và bình đẳng giới cho cộng đồng để giảm định kiến giới, tạo thuận lợi cho việc thực hiện bình đẳng giới.

Việc tổ chức thành cộng Hội thảo “*Bảo đảm nguyên tắc bình đẳng giới trong hoạt động tranh tụng tại Tòa án*” là nguồn động viên lớn để khoa Luật, Học viện Phụ nữ Việt Nam tiếp tục có những thành tựu lớn hơn trong hoạt động chuyên môn nói chung và hoạt động nghiên cứu khoa học phù hợp với chiến lược phát triển Học viện giai đoạn 2021-2025.